

Stappen met Ella

Minister Ella Vogelaar is vaak te vinden in de probleemwijken waarvan ze prachtwijken gaat maken. Daar hebben de bewoners zo hun eigen ideeën over. Op stap in een dwingend reisschema. | door Joost Niemöller, foto's Arenda Oomen

Het kabinet ging honderd dagen het land in om te voelen wat er leeft onder de mensen. Dat is nu voorbij. Maar nog lang niet voor minister Ella Vogelaar, voor Wonen, Wijken en Integratie (PvdA). Zij blijft haar hele ministertijd de wijken ingaan, minstens een keer per week.

Vorige week reisde de minister met haar donkerblauwe touringcar vol ambtenaren en bestuurders naar de probleemwijk de Bennekel in Eindhoven. Jaar in jaar uit heeft de overheid zich op de wijk gestort, en nog steeds zou het een probleemwijk zijn.

Maar waar zijn de problemen? Als we door de Bennekel wandelen, zien we enkel blij spelende kinderen op straat, veel groen, brede lanen, alles schoon, gezellige laag-

bouwhuisjes, nergens graffiti of overlastjongeren. Iedereen zegt vriendelijk 'Houdoe!'

Daar is Ella Vogelaar. Ze staat op een lommerrijk plein tussen de overheidsfunctionarissen. Ze draagt een donkere zonnebril. Een lokale vormingswerker zegt: "We willen een nieuw speelhol, maar krijgen constant te horen: Geen geld." Een rijksambtenaar maakt gelijk een aantekening.

Twee Marokkaanse jongens slenteren het plein over. Een heeft zijn capuchon op. De jongens worden enthousiast begroet door een vormingswerker. Zij zijn de bestelde probleem-Marokkanen. Weliswaar zijn ze een half uur te laat voor hun afspraak met de minister, maar daar begint niemand over.

De minister, in het blauw, op werkbezoek in Rotterdam

plein. De pers mag niet mee. Die moet wachten aan een tafel tot het 'persmoment'. Ook een paar vormingswerkers blijven aan de tafel wachten. Ze vertellen dat ze dagen bezig zijn geweest om bewoners te verzamelen die met de minister willen spreken over een project voor de verbetering van kozijnen. Maar de bewoners hadden geen zin.

Op het 'persmoment' spreekt de minister met *HP/De Tijd* en met een journalist van het *Eindhovens Dagblad*, die eigenlijk over verkeer schrijft. "Wat is u opgevallen vandaag?" vraagt de verkeersjournalist. Vroeger was er meer sociale samenhang, zegt ze. Maar nu zijn er allochtonen gekomen. Er zijn te weinig voorzieningen voor de hangjongeren. Soms komt het tot escalaties.

"Van buiten ziet het er misschien mooi uit. Maar we moeten nu de slag maken achter de voordeur," zegt de minister. "We moeten een andere *mindset* bij de mensen krijgen." Mindset? Waarom zo vaag? "Wat wil je dan?" vraagt de minister. "Subsidieprojecten vanuit Den Haag? De ideeën voor de verbetering van de wijken moeten van de mensen zelf komen. Ik kan alleen de randvoorwaarden scheppen."

We vragen nog even door over die randvoorwaarden. Het is de vraag waar het geld daarvoor vandaan moet komen. Op het huidige staatje van het kabinet staat namelijk nul eurocent voor de wijken. De minister moet de miljoenen bij elkaar gaan scharrelen bij de woningcorporaties.

Een paar dagen later is Ella Vogelaar in de probleemwijken van Rotterdam. Ze wandelt met de notabelen door Crooswijk. Er is hier veel werkloosheid, vertelt Jan, een vrijwilliger van tachtig jaar. "Zestig procent heeft een uitkering of leeft van een minimumloon." Jan wijst op een blok waar alles wordt gesloopt en opnieuw opgebouwd. Dat doet de PvdA. Ze hadden voor de verkiezingen beloofd van niet, maar toen deden ze het toch. De bewoners zijn woest, want het buurtgevoel is kapot. De wandeltocht met de minister zal niet langs deze huizen gaan.

We lopen door een paar straten waar veel camera's zijn opgehangen. De buurtagent vertelt dat als jongeren hier wild plassen er via de centrale een politiewagen wordt gestuurd, om ze op te pakken. Er staat hier ook een blokje mooie nieuwbouwhuizen. Koop. Anders dan in de rest van Nederland, zijn de huizenprijzen hier nauwelijks gestegen.

We komen aan op een binnentuin tussen lage galerijflats, waar de plat Rotterdamse sprekende dames Stien en Trees vrijwillig dingen organiseren. Nu organiseren ze de lunch voor de minister en de genodigden. Stien laat de foto's zien van de projecten. Ze wil graag subsidie.

Aan tafel praat Ella Vogelaar met de mensen. Er wordt veel gelachen waar de minister is. Ze heeft er duidelijk zin in. En ze kan het ook goed. Ze schept een ontspannen sfeer. Al komt er dan ineens weer bestuurdersjargon uit haar mond, van het type 'de vraagwijzer moet gekoppeld worden aan het voorzorgcomplex WMO'.

Er wordt aan de lunchtafel tegen de minister veel geklaagd over de afschaffing van de Melkertbanen, omdat die goed waren voor het buurtwerk. De minister zegt dat er in het kabinet over gesproken wordt om weer 'participatiebanen' en 'brugbanen' te gaan creëren. Maar wel met ▶

Een van de ambtenaren vraagt aan ze: "Vertel es, hoe is het hier?"

"Prima," zegt de jongen met de capuchon verveeld. "Er is geen overlast meer, dus."

"Ja, maar dat is toch nog niet voldoende?" vraagt de ambtenaar. "Wat zouden jullie nou echt willen?"

"Dat de mensen eerlijk zijn als er wat is." Zegt de jongen met de capuchon.

Een van de jongerenwerkers stapt naar voren. "Je moet de minister vertellen wat er moet komen! Een nieuw jeugdhof!"

De jongen met de capuchon haalt zijn schouders op. Daarna gaan de jongens apart praten met de minister in een kamer in de perfect opgeknapt basisschool op het

Bezoek aan een project van de Rotterdamse woningcorporatie PWS: 'Het probleem zit heel vaak in de communicatie tussen de mensen.'

- ▶ een extraatje: "We moeten aan die banen ook een stukje ontwikkelingsmogelijkheid gaan koppelen."

Ook aan tafel zit een bedeesde Marokkaanse man van een jaar of veertig. Dit is Achmed Khouch, de bestuurssecretaris van de Othman-moskee hier in de buurt. Een man van de gemeente die de Crooswijktoer regisseert, maakt een bruggetje: "Achmed, hoe steekt de moskee hierin?"

Achmed zegt precies de goede dingen. Zoals: "De moskee moet een rol gaan spelen in de wijk." En: "Als er problemen zijn met overlast van jongeren gaan we eerst met hen praten en dan met hun ouders." Er was ook een project met Marokkaanse en Turkse buurtvaders, maar dit

'We moeten aan die banen ook een stukje ontwikkelingsmogelijkheid gaan koppelen.'

ging mis. Achmed: "Ze hadden uniformen beloofd en telefoons, en die kregen ze niet, en toen zeiden de buurtvaders hasta la vista, daar steken we onze tijd niet meer in." Ella Vogelaar knikt slechts begrijpend.

De toerregisseur, die een rode trui draagt, vindt dat het tijd is voor een bruggetje naar de volgende persoon. Over naar een Turkse vrouw die drie kinderen op het gymnasium heeft. "Ja," zegt de vrouw met het hoofddoekje. "Ik drie kinderen op gymnasium." Iedereen vindt dit goed nieuws.

Na een straat of wat komen we in een flatcomplex waar de bewoners, pittige Rotterdamse vrouwen, klachten hebben over de woningbouwvereniging. Alles is voor miljoenen opgeknapt, maar er zijn nog steeds dingen niet

goed. Peter van Lieshout, de manager van woningcorporatie PWS, moet zich verdedigen, maar dat gaat niet lekker. Zijn verhaal is algemeen, dat van de vrouwen precies. Ella Vogelaar vat samen: "Het probleem zit heel vaak in de communicatie tussen de mensen. In het gevoel niet serieus genomen te worden." Maar daar nemen de vrouwen geen genoegen mee. Ze hebben nog heel veel op hun lever.

De man met de rode trui grijpt in. Hij schuift twee mannen van de buurtpreventie naar de minister, die blauwe hoesjes dragen. Zij zijn het volgende item. "Al lopende doorpraten nu," zegt de man met de rode trui. "Denk aan de tijd."

In de wijk Het Oude Noorden komt het ministeriële gezelschap aan op een groot vierkant plein. Een gigantisch voormalig klooster is nu een wijkcentrum. Er zitten tralies voor de ramen, want jongeren die zich misdroegen werden eruit gezet en toen gingen ze stenen door de ramen gooien. De ingang is een massief stalen deur. Ervoor hangen Marokkaanse jongens.

De buurtagent, een kalme vijftiger, legt uit hoe het er hier aan toegaat. De Marokkaantjes hangen tot ver na tweeën 's nachts op het plein en maken veel herrie. Dat is naar voor de mensen in het bejaardentehuis aan het plein. Die kunnen dan niet slapen. In principe mag in de buurt niks meer: je mag hier 's nachts niet eens op het bankje zitten, laat staan drinken of blowen. Dat is zo een douw van honderd euro. Maar helpen doet het allemaal niet.

Als Ella Vogelaar het wijkcentrum ingegaan is, komen de Marokkaanse jongens dollen bij de buurtagent. Ze roepen dat de buurtagent de groeten moet doen aan een collega die kaal is en z'n snor af moet scheren. Het is allemaal niet ongeestig.

Een van de jongens blijft nahangen. Hij vraagt aan de agent: "Waarom mag ik niet met de burgemeester praten?"

